Levinson

Maria Aloni
ILLC-University of Amsterdam
M.D.Aloni@uva.nl

Theoretische filosofie 2013

April 18, 2013

Plan volgende werkgroepen

- ▶ 11 april Putnam: maria
- ▶ 15 april Quine: robert
- ▶ 18 april Levinson: maria
- ▶ 22 april Grice: robert
- ▶ 25 april Husserl: robert
- ▶ 2 mei Nagel: stefan [BG5, kamer 2.12]
- ▶ 6 mei Searle: stefan [13:00-17:00 in C3.17]
- ▶ 13 mei Dennett: maria
- ▶ 16 mei Chomski: maria
- 23 mei Wittgenstein: robert

Linguïstisch relativisme

- ► Talen/taalfamilies verschillen onderling fundamenteel
- ▶ Talige variaties correleren met conceptuele variaties
- Taal beïnvloedt ons beeld van werkelijkheid
- ⇒ Verschillende beelden van de werkelijkheid

SAPIR-WHORF STELLING

- Sapir (1929): 'The worlds in which different societies live are distinct worlds, not merely the same worlds with different labels attached ... Man lives in the world about him principally, indeed exclusively, as language presents it to him.'
  - Sterk relativisme: taal bepaalt de wijze waarop wij denken/ons beeld van werkelijkheid
- ▶ Whorf (1940): '[T]he world is presented in a kaleidoscopic flux of impressions which has to be organized by our minds—and this means largely by the linguistic systems in our minds.'
  - ➤ Zwak relativisme: taal heeft een formatieve invloed op hoe wij ervaring organiseren [taal is geen dictator, veeleer een moderator]

Levinson

- Er is grote variatie tussen talen,
  - puur syntactisch zowel als semantisch.
- ▶ Semantische verschillen komen met cognitieve verschillen.
- ► En dit valt empirisch vast te stellen [pijl experiment]
- Structuur:
  - ▶ Simple Nativism en Levinsons coevolutionair alternatief
  - Linguistische variatie: voorbeeld ruimtelijk coördinatie
  - Van taal naar denken
  - Invloed taal op denken empirisch toetsbaar [pijl experiment]

Tegen Simple Nativism

- Wat is Simple Nativism?
  - Simple Nativism (rationalistisch mentalism): Kennis van taal is aangeboren (dus biologisch)
    - Syntaxis is universeel en aangeboren (Chomski)
    - Semantiek is gegeven door aangeboren 'Language of Thought' (Fodor)
- ▶ Wat zijn Levinsons argumenten tegen Simple Nativism?
  - 1. Het kan de diversiteit van natuurlijke talen niet verklaren.
  - 2. Er is geen biologisch mechanisme dat de betekenis van alle woorden in alle mogelijke talen kan encoden/representeren.
  - 3. Er bestaat een discrepantie tussen (i) de ontwikkeling van onze genoom en (ii) de ontwikkeling van ons vermogen ons aan te passen aan nieuwe 'ecological niches'. Simple Nativism mist interactie met cultuur (die essentieel is voor (ii)).

Levinsons coevolutionair alternatief

- Beschrijf kort de alternatieve, coevolutionaire verklaring die Levinson schetst.
  - ► Taal wordt in hoge mate bepaald door cultuur maar binnen de beperkingen van biologische aard van een organisme.
  - Voorbeeld: Kinderen lijken een fijnzinnig aangeboren systeem van 'sound' perceptie te hebben (gedeeld met andere zoogdieren) maar lijken bovendien een aangeboren verwachting van linguistische diversiteit te hebben wat hun in staat stelt om 'in te springen' met de locale variatie waar het kind in opgroeit.

'Instead of expecting that [biological] endowment to predict all the interesting properties of observable languages, we need rather to think about it as a learning mechanisme wonderfully adapted to discerning the variability of culturally distinctive systems – a mechanism that simultaneausly puts limits on the variation that those systems can throw at it. On this account, the essential properties of language are divided between two inheritance systems, biological and cultural, and the long-term interactions between them.' (p. 27-28)

Linguistische variatie: Ruimtelijke coördinatie

- ▶ Drie mogelijke begrippensystemen voor ruimtelijke coördinatie
  - 1. Egocentric **relative** system: left/right (relatief aan spreker)
    - ▶ 'The ball is left of the tree'
  - 2. Geocentric **absolute** system: north/south
    - 'The ball is north of the tree'
  - 3. Object centered **intrinsic** system: front/back
    - 'The ball is at the front of the truck'
- Linguistische verscheidenheid met enige constraint (semantic universal): relatief ⇒ intrinsiek. Alle andere combinatie mogelijk:
  - Alleen absoluut (geen links/recht/voor/achter)
  - ► Alleen intrinsiek (geen links/recht/noord/zuid)
  - Relatief en intrinsiek (geen noord/zuid)
  - (geen taal met links/recht, maar zonder voor/achter)
- ▶ (a) Beschrijf de ruimtelijke relatie tussen de toets "q" en de toets "p" op uw toetsenbord in termen van het (i) (relatieve) egocentrische referentiekader en van het (ii) (absolute) cardinale referentiekader. (b) Zal het antwoord dat u hebt gegeven bij (i) verschillen van dat van de andere studenten in uw werkgroep? En het antwoord bij (ii)?

Van taal naar denken

- Hoe komt Levinson op grond van semantische verscheidenheid bij de conclusie dat ook conceptuele representatie non universal is?
  - Reductie, p. 35 Onderscheid semantische en conceptuele representaties. Er bestaan verschillende representatie systemen (visueel, etc). De dichtst bij de semantische representatie staand niveau heeft een (bijna) 1-1 relatie.
    - Semantic representations (SR) map fairly directly, but not exactly, onto the closest level of conceptual representation (CR).
    - 2. Assume CR is universal
    - 3. Then allowing for some slippage, SR must be universal too
    - 4. But they are not
    - Therefore we must abandon the assumption that CR are universals

Empirische evidentie: pijl experiment

- ▶ Invloed taal op denken empirisch toetsbaar, bijv. (p 39)
- English (relatief + intrinsiek) vs Tzeltal (absoluut + intrinsiek)
  - English: 'Pass me the cup of your left'
  - ► Tzeltal: 'Pass me the cup to the west'
- Experiment: Één en dezelfde pijl op tafel wijst naar rechts (voor de éne spreker), en naar het Noorden (voor de andere spreker). Tafel wordt gedraaid. Opdracht: de pijl 'dezelfde' kant op laten wijzen als eerst
- Resultaat: Sprekers van talen met verschillende coördinatiesystemen laten de pijl een andere kant op wijzen
- Conclusie: Als een bepaald referentie-frame in een taal dominant is, dan weerspiegelt zich dat in cognitieve vaardigheden en activiteiten, en in de geconstrueerde omgeving.

Vragen

- Denken sprekers van andere talen anders?
- ➤ Als er een verband is tussen taal en denken, tussen semantische en cognitieve structuur, is dat een causaal verband, of gewoon een correlatie?
- Als er echte onvertaalbaarheid is, hoe zouden we dat kunnen vaststellen of uitleggen?
- ► Als twee talige of cognitieve systemen onderling onvertaalbaar zijn, zijn ze dan ook onbegrijpbaar?

Whorf, wanting to demonstrate that Hopi incoporates a metaphysics so alien to ours that Hopi and English cannot, as he puts it, be calibrated, uses English to convey the contents of sample Hopi sentences. (Donald Davidson, 1974, On the Very Idea of a Conceptual Scheme, Proceedings and Addresses of the American Philosophical Association, Vol. 47, p. 6.)